

Het Regieorgaan Energie Transitie is op 25 februari 2008 voor een periode van vijf jaar ingesteld om te gaan fungeren als hét onafhankelijke en belangrijkste orgaan dat de ministers van VROM en EZ helpt bij hun beleid om te komen tot een duurzame energiehuishouding en energiebesparing. Energie is een breed terrein en dus zijn er zeven verschillende platforms opgericht voor terreinen als elektriciteit, gas, etc. 'Van de gemakkelijkste: "gebouwde omgeving (PeGo)", ben ik de voorzitter geworden', aldus Jan Terlouw. 'Voor mij een ideale combinatie van interessevelden, zowel qua Den Haag als qua onderwerp. Velen kennen mij als politicus, maar minder bekend is dat ik natuurkunde gestudeerd heb en dus ook energiewetenschappen.'

Jan Terlouw

Energiebesparing moet vanzelfsprekend zijn

Het platform heeft drie aandachtgebieden: hoe kan 30% energie bespaard worden bij bestaande gebouwen; welke innovaties zijn nodig om verder te komen dan 30%; en welke regels moeten aangepast worden.

MEER MET MINDER

Eerst even een rekensommetje. De regering heeft als taakstelling om in 2020 zo'n 20% energie te besparen. Van de totale energiebehoefte komt 30% van de gebouwen. Terlouw: 'Wij hebben een plan ontwikkeld waarbij je met bestaande middelen nu al ruim 30% kunt besparen op het energieverbruik in de gebouwde omgeving. 30% van 30% is 10% totaal. Kortom: de bouw kan al de helft van de besparingsdoelstelling van de regering verwezenlijken. Je kunt het ook zo formuleren: zonder de bouw lukt het niet.'

Het plan heet 'Meer met minder' en geeft concreet aan hoe je zaken als isolatie, andere HR-ketels en driedubbel glas moet gebruiken en zelfs welke aannemers hierin gespecialiseerd zijn. Het is volgens Terlouw allemaal niet zo moeilijk: 'Met eenvoudige aanpassingen kostenneutraal 30% energie besparen: dat moet iedereen doen met zijn woning! Idealiter doe je dat op het moment dat een woning van eigenaar wisselt, omdat je dan geen problemen met bewoning hebt. Bij koopwoningen zouden makelaars en notarissen nieuwe eigenaars erop moeten wijzen dat zij naast het aanschaffen van een nieuwe badkamer en keuken, er ook goed aan zouden doen om het energielabel een paar stappen te upgraden. Corporaties met huurwoningen moeten het wellicht minder incidenteel aanpakken.'

De opzet is dat voor 2012 zo'n 500.000 woningen een energiebeurt krijgen. Terlouw: 'Eerlijkheidshalve moet ik zeggen dat we wel wat aanloopproblemen hebben. Het programma is klaar, maar de uitvoering ervan gaat nog niet zonder slag of stoot. Extra reden voor ons om harder aan de weg te timmeren, misschien zou u de site "Meer met minder" nog eens extra kunnen benadrukken in uw artikel.'

LABELSPRONG

Is het misschien niet zo dat de overheid een beetje te laks is? Terlouw bestrijdt dit: 'De overheid wil een labelsprong niet afdwingen, maar doet weldegelijk aan stimulering. Zo is tweemaal 260 miljoen euro beschikbaar gesteld voor woningcorporaties, is er 35 à 40 miljoen euro voor een garantiefonds om het "meer met minder"-programma te kunnen financieren, is er subsidie voor driedubbel glas, en is de btw op isolatiemateriaal verlaagd naar 6%. De elektriciteitsbedrijven hebben toegezegd de voorschotnota meteen te verlagen als een isolatieprogramma start. We overleggen van

Regelgeving

Als woningbouwcorporaties energiebezuinigende maatregelen nemen in hun woningen, levert dat de huurders een lagere energierekening op. Logisch is om dit voordeel in de huur te verwerken. Echter, dan kunnen huurders in aanraking komen met de Wet op de huursubsidie, als ze boven het maximumbedrag uitkomen. Daar is natuurlijk niemand blij mee.

tijd tot tijd met minister Van der Laan. Ik weet dat hij het beste voorheeft met dit programma en helpt het tot een succes te maken.'

MARKTWERKING

Wel verschilt Terlouw met het huidige kabinet van mening over de nadruk die de marktwerking krijgt. 'De regering denkt dat de markt alles wel zal regelen, Ik ben van mening dat voor echte langetermijndoelstellingen de markt deze verantwoordelijkheid niet kan nemen, die moet de overheid afdwingen. De markt is machtig en zelfregulerend, maar wel op kortetermijnresultaat gericht. Je kunt de marktpartijen niet vragen om verantwoordelijkheid te nemen voor iets dat pas over tien jaar een probleem zal zijn, dat moet je echt als overheid zelf doen.'

Een goed voorbeeld ziet Terlouw in de energiebedrijven NUON en Essent. De overheden bezaten de aandelen, nu zijn deze organisaties verkocht aan de marktsector. En dat terwijl juist deze bedrijven het langetermijnbeleid kunnen maken of breken. Een raar verschijnsel is dat, parallel aan dit soort verkopen, gemeenten weer hun eigen duurzame energiebedrijven aan het oprichten zijn. Waarom? 'Als overheid hadden we als aandeelhouder de zeggenschap en nu moeten we opnieuw beginnen.'

INNOVATIE

Wat vindt Terlouw eigenlijk van de bouwsector? 'Tja, ik ben bang dat ik een eenzijdig beeld heb, maar ik ontmoet alleen maar innovatieve ondernemers die vooruit willen, die duurzaamheid tot onderscheidend vermogen maken en hiermee voorop willen lopen. Ik zie innovaties in overvloed: te noemen valt het Passiefhuis en de "Exergiewoningen", waarbij energie-efficiëntie wordt bereikt door de kwaliteit van de gevraagde energie zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de kwaliteit van de aangeboden energie. Dat zijn enthousiaste ondernemers die er ook echt brood in zien. Overigens niet voor niks. Een goed jaar geleden heeft de overheid een convenant met de NEPRON en NVB afgesloten om in 2011 woningen met een EPC-waarde van 0,6 op te leveren en in 2014 zelfs met een waarde van slechts 0,4. Dat moge duidelijk maken dat de markt er rijp voor is.'

VERLIES

Het lijkt erop dat het platform op alle fronten terrein aan het winnen is. Terlouw moet dat relativeren: 'Eenzijds moet ik herhalen dat mijn platform de gemakkelijkste taak heeft, immers vele technieken en materialen zijn al voorradig. Anderzijds hebben we zojuist bij de EPC-

normen een verlies moeten slikken. Momenteel is de EPC-norm 0,8, maar in tien proefgebieden mag de wethouder een lagere norm als eis stellen. Wij wilden dat in heel Nederland invoeren, maar dat is niet gelukt. Dat vind ik jammer: waarom een ambitieuze wethouder met kennis van zaken ontmoedigen, gewoon omdat hij niet in het goede gebied werkzaam is? Enfin, je kunt niet altijd winnen, hoewel ik deze slag nog niet als definitief verloren beschouw.'

CRISIS

Draagt de crisis hieraan nu bij of juist niet? Volgens Terlouw overstijgen dit soort langetermijndoelstellingen elke recessie, ook al is die zo heftig als de huidige. 'Uiteraard kan een tekort aan geld op korte termijn tot een verschuiving van prioriteiten leiden. Aan de andere

kant schept het ook kansen. De verwachting is dat in de tweede helft van 2009 zo'n 50.000 bouwvakkers werkloos zullen worden. Ook werklozen moeten via een uitkering betaald worden. Dus waarom zou je hen, in plaats van niks doen, niet inzetten voor de 30%-beurt en met praktisch dezelfde kosten een significante energiebesparing realiseren? Op dat gebied ben ik praktisch ingesteld. Zo is er in Duitsland een regeling ("feed-in") waar kleine energieleveranciers (bijv. van windmolens of waterturbines) hun energie kunnen verkopen

tegen een tarief dat vastligt voor twintig jaar. Toekomstige eigenaren kunnen dan precies uitrekenen of hun investering er al dan niet uitkomt. Deze regeling is verliesgevend en het verschil wordt omgeslagen over alle gebruikers.

Er is veel kritiek op de regeling, immers het zet niet echt zoden aan de dijk en waarom zou je je druk maken om een windmolentje aan de Moezel? Ik deel deze kritiek wel, maar aan de andere kant zie ik ook dat het alternatief niets doen is. Dan kies ik er liever voor om tenminste iets te doen, want ik geloof in een groeiscenario, ook al is dat met kleine stapjes.'

VERMELDEN

Tot slot wil Terlouw een oproep doen aan architecten, projectontwikkelaars, makelaars, adverteerders, kortom iedereen die betrokken is bij de verkoop van onroerend goed: 'Vermeld de maandelijkse energiekosten! In de maandelijkse financiële lasten vormen de energiekosten een belangrijk aandeel. Zo krijg je vanzelf een tweedeling van het aanbod: aanbieders van onroerend goed die de energielasten ervan wel vermelden, en aanbieders die er liever over zwijgen. De consument is pienter genoeg om snel A van B te onderscheiden.'

Meer Met Minder Energie

www.meermetminder.nl